

ΜΕ ΔΥΟ ΛΟΓΑΚΙΑ

ΙΣΤΟΡΙΚΑ ΑΝΕΚΔΟΤΑ

Όταν ο Αυτοκράτορ Αύγουστος αισθάνθηκε ότι είχε φθάσει η τελευταία του στιγμή—ἀναφέρει ο Σουετονίος—ἐρώτησε τους παρευρισκόμενους, αν ὁ λαὸς ἀνηγορεύει γιὰ τὴν κατάστασί του. Κατόπιν ἐζήτησε νὰ τοῦ φέρουν ἕναν καθρέφτη, καὶ ἀφ' οὗτου διώθησε τὰ μαλλιά του ἔτσι ὥστε νὰ κρύβεται ἡ ἀδυναμία τοῦ προσώπου του. ἔγυρσε πρὸς τοὺς φίλους του τοῦ περιτονοῦσαν τὴν ἐπιθανάτου κλίνη του. καὶ τοὺς εἶπε :

—“Ε, τί λέτε; Βρίσκετε πὸς ἔπαυσα καλά, τοῦλάχιστον, τὸ μέρος μου στὴν φάσμα τῆς ζωῆς ;... ”

Οἱ φίλοι του διαχρονίμως ἀπὸ τὴν συγκίνηση, δὲν τοῦ ἀπάντησαν. —“Ἐάν ἔχετε μείνει ἱκανοποιημένοι ἀπὸ τὸ παίξιμό μου, ἐπρόθεσε τότε αὐτὸς μὲ χαμηλὴ φωνή, τί προμηνεῖτε; Ἡ κομποδία ἐτελείωσε... Χειροκροτήματα!... ”

Ο καρινάλιος Μαζαρίνος εἶχε τὴν γνώμη πὸς ὅταν ἕνας πολιτικός ἀποσφῆθι γιὰ λίγο καιρὸ τῆς πολιτικῆς ἢ ἀσθενήσῃ, ἀρχίζει νὰ κλημονίται. Γι' αὐτὸ, ἂν καὶ βαρῶ ἀφορσως, ἔκρυβε τὴν κατάστασίν του καὶ ἐπεκρίνοντο τὸν ἄνθρωπὸν ὡς τὴ τελευταίαν τὸν στιγμήν. Λέγουν μάλιστα ὅτι τὴν προφητικὴν τοῦ θανάτου τὸν διατάξε καὶ τοῦ ἐθαλάσσει κανονικῶς στὰ ἀγκυρῶνα, γιὰ νὰ δῆν τὴν ἐντύπωση αὐτοῦ ἐπισημαστικῶς τὸν ὅτι ἡ ὑγεία του εἶχε βελτισθῆ.

Ὁ πρεσβυτέρης μάλιστα τῆς Ἰσπανίας κόμης ντὲ Φονσεκαϊντάν, μόλις τὸν ἀντίφρασαν ἔτσι μαζιγαριστὸν ἐγγύσιον πρὸς τὸν ἀδελφὸ τοῦ βασιλέως, πὸς παρρησιαστικῶς στὴν αἰθουσα καὶ τοῦ εἶπε μὲ χαμηλὴ φωνή, διηγώντας τὸν ἴτιμοθάνατον :

—“Ἰδοὺ ἕνα πορτραῖτο πὸς μοῦσαι ἀρχετὰ μὲ τὸν καρινάλιον Μαζαρίνον!... ”

Ὁ ἀρχαῖος φιλόσοφος Κράτης πέταξε μὴ μίαν ὄλα τὰ χρηματὰ τὸν στὴ θάλασσα:

—Προτιμῶ νὰ σὰς ἐξαφανίσω, τοὺς εἶπε ἰνὸν τὰ ἔρωτιν, παρὰ νὰ ὀνειρατώσῃ ἀπὸ σοί!

ΓΝΩΜΑΙ ΤΟΥ ΡΟΪΔΗ

Μίαν ἡμερῶν ἤκουσα ξένον, γηραιῶνα παρ' ἡμῶν, νὰ ἐκφορῶν τὴν ἀκόλουθον γνώμην: «Ἐλευστος τόπος εἶχε τὴν πληγὴν τὸν ἢ Ἀγγλία τὴν ἀμυγλὴν, ἢ Βλαχία τὴν ἀκρίδα, ἢ Αἰγύπτου τὴν ἀφθαίσιαν καὶ ἢ Ἑλλάς τὴν ἔλλλην».

Ἡ Ἀφροδίτη, ὁ κάλλιστος τὸν ἀστέρων, δὲνομάζεται τὸ πρῶν Ἐσφοφόρος, ἴσως διότι αἱ γυναῖκες, αἱ τοσοῦτον ὄμοια κατὰ τὴν ἐναρξίν ἑσφοφόρος, γίνονται τὸ πρῶν ἐκ τοῦ καμπίου, τοῦ καταρρασαντος ὑμμηθίου καὶ τὸν καταρρασαντὸν βοστρυχὸν ἀσχημῶν ὡς ὁ διάβολος.

Θὰ βρεῖς, στὸ βάθος, μερικὰ συμβόλαια, πὸς πρέπει νὰ τὰ δεῖς, ἕνα πρὸς ἕνα. Τὸ ἕνα εἶναι γιὰ τὸ χροῖος τῆς τραπέζης. Σὺ τὸ σημασίασιν μὲ κόκκινον μολύβι, γιὰ νὰ μὴ χάνεις τὸν καιρὸ σου πρὸχροντας. Πρὸς τὸν Φάνη, νὰ φροντίσεις μόνος τὸν γι' αὐτὸ. Ἀς μὴ ἀναθεῖται τὴν ἐπιμέλειαν σὲ δικηγόρον, γιὰτί ἔτσι δὲ θα βάλῃ ποτὶ τέλος. Ἀς τὸ πάρε κίχως ἔξω τὸ ζήτημα, ἀφ' οὗ προέκυψε γιὰ τὴ δικὴ σου ἡσυχία. Ἐγὼ δὲν ἔχω οὔτε τὸν καιρὸ, οὔτε τὴν δύναμιν, νὰ φροντίσω πᾶν γιὰ τίποτε. Γιὰ τὸ ζήτημα τοῦ πημάτων, κάμε ὅπως νομίζεις. Συνεννοήσῃ με τὸν Κ. Α. — ἢ μάλλον, γράψε μου νὰ ρηθὶ νὰ σ' ἀνταποσῇ, ὥστε νὰ κανονίσῃτε καλύτερα τὰ τοῦ συμβόλαιου. Εἶναι, πιστεύω, τρεῖς μὲ πέντε, πάντα, τὸ γραφεῖόν του. Ἀς περάσει καὶ ὁ Φάνης νὰ τὸν δεῖ. Θὰ βρεῖς ὄμοια μερικὰ χαρτὰ, σχετικὰ μὲ τὴν ὑπόθεσιν τοῦ Νίκου. Φυλάξέ τα, μπορεῖ νὰ χρειασθῶν. Μπορεῖ νὰ θέλει, καμμιὰ μίαν, νὰ τὰ πάρει.

Καὶ τόσος, ἀγαπημένη μου, σ' ἀρίνον γενιά! Εἶναι τρεῖς ἢ ὄμοια, πρέπει νὰ πηγαῖον. Σὲ λίγη ὄμοια, θ' ἀρχίσῃ νὰ χαράζει. Ἡ θάλασσα μὲ περμένει κάτω, ἡσυχὴ καὶ ὄμοια, καθὼς πάντα...

Φρόντισε μὴ μ' ἐκθίσσεις σὲ κανένα. Ἀς τὸ πάρον ὄμοια γιὰ δυστόχημα. Ὁ Φάνης, ὄμοια, πρέπει νὰ τὸ ξαίρει. Καὶ νὰ μὴν τοῦ πειξ, θ' ἂ κατ' ἀλάθει...

Ἐβόημα μόνον (καὶ τὸ θέλω, πὸς τὸ θέλω! Ἄν ἤξεαρεις, Μαρία, πὸς τὸ θέλω! Αὐτὴ ἡ σκερὴ μὲ γρημῆ εὐτυχία—τὴ μόνη εὐτυχία πὸς μὲ μένει!), εἶχομαι ὅταν θὰ τρώει κάποτε μαζί, εὐτυχισμένοι καὶ ξενιτωμένοι γιὰ πάντα,— μὲ σ' ἀγαπημένα σὰς τὰ φάρμα, πὸς τὰ φάρμα, πὸς τὰ φάρμα, πὸς τὰ φάρμα—ἀμείμονα καὶ δίχως ἐπισημῆ, εἶχομαι νὰ γάτε κάποτε, μαζί, καὶ τὴν καρδιά μου!... ”

Σὲ φίλον γιὰ πάντα,

Λεωνίδας

ΝΑΠΟΛΕΩΝ ΛΑΠΑΘΗΣ

ΑΠΟ ΤΗ ΖΩΗ ΤΟΥ ΘΕΑΤΡΟΥ

ΑΝΕΚΔΟΤΑ ΗΘΟΠΙΩΝ

Τὰ παθήματα τὸν ἠθοποιῶν. Τὰ σκακινί καὶ οἱ Σκακινίνοιοι. Ὁ Βασιλεὺς τὸν... ἡλίθιον! Πὸς στραβεκαβκαλλικεψὲ ὁ Ταλιάντι. Ὁ Μπακῆς πάει... ἀστὸ μέρος. Ἡ ἔρπυνάδα τῆς Νορβᾶλ. Ὁ γυρὸς τῆς χέντρο-Ἀλλαν, κλπ.

Σε ὄλους τοὺς ἠθοποιῶν τοῦ κομποῦ, ἔχει συμβῆ, μὴ φορὰ τοῦλάχιστον στὴ ζωὴ τους νὰ προκαλέσῃν μὲ μὴ ἀκαρῆ φράσιν τοὺς ἢ μὴ ἀκόμοια χριστονομία τους, ἀποτελέσματα ἀντίθετα ἐκείνου πὸς ἐπεδίωξαν.

Εἶνε γνωστὸ σχετικῶς τὸ περιήμιον περιστατικὸ πὸς συμβῆ στὴν Σαῶλα τοῦ Μιλάνου, πρὸ ἑκατόν περὶτον ἐτόν, τὸ βραδὶ πὸς πρωτοπαῖχθη ἐκεῖ μὴ μελοποιητὴν τραγωδία τοῦ ὄμοιο Φιλοσοφου, ὁ «Ἄιας». Σὲ μὴ ἀπ' τῆς δραματικωτέρας στιγμῆς τοῦ ἔργου, ὁ πρωταγωνιστῆς ἐφρόναζε: —“Ὁ Σαλαμίνι!”, δέοντες νὰ τῆ: —“Ὁ Σαλαμίνι!” Στο ἀκόμοιο ὄμοια τῆς κέψους ἐκείνης, ὄμοια οἱ θεαταὶ, ἔβλεπαν σὲ γέλια ὄμοια. Ὁ ἠθοποιὸς τάχασε. Δὲν μποροῦσε νὰ καταλάβῃ γιὰτί γέλοσαν οἱ θεαταὶ, οἱ ὄμοιοι θύματα μάλλον νάναι συγκινημένοι βαθύτατα. Μήπως δὲν προέφει σωστὰ τὸ λέξι; Μά ὄμοια. Ἦταν βέβαιος πὸς τὴν εἶχε προέφει κινωτικά, σύμφωνα μὲ τοὺς κανόνες τῆς ἀταγγελίας. Τότε: Τὴ εἶχε συμβῆ; Ἀπλῶστα. Οἱ θεαταὶ ἀκούοντας τὴν λέξι «Σαλαμίνι», δὲν ἐπανστήσαν καθὼς ἂν ἐπρόκειτο γιὰ τοὺς Σαλαμινίους, ἀλλὰ ὁ νοῦς τους πήρε ὄμοια ὅτι ἐπρόκειτο γιὰ τοὺς Σαλαμίνιους, τὰ ὄμοια στὴν Ἰταλικὴ γλῶσσα λεγόντας «σαλαμίνι», ὄμοια δηλαδή θὰ λέγαμε κατὰ σαλαμινίους. Αὐτὸ ἀκριβῶς ἔκαμν τοὺς θεαταὶ νὰ ἔξακραδίστῃον σὲ γέλια.

Κάποτε πάλι σ' ἕνα Ἰταλικὸ μελόδραμα ἕνας ἀπὸ τοὺς δευτερεύοντες ἠθοποιῶν, ἔφρασε μόλις θάβγαλον στὴν σκερὴ νὰ φωνάζῃ τραγουδιῶν: —“Εἶμαι ὁ βασιλεὺς Ναπολεονόμοιο!”

Ὁ ἠθοποιὸς βῆκε πρῶτα καὶ νὰ ἀρχίσῃ χριστονομίας μὲγα λοπερῶς νὰ τραγουδῇ:

—Εἶμαι ὁ βασιλεὺς Ναπολεῖ... ὄμοια, Ναπολεῖ... ὄμοια, Ναπολεῖ... ”

Ὁ διστιχὸς δὲν κατόρθωσεν νὰ θησῆθῃ ὄμοια τὴν λέξι Ναπολεονόμοιο.

Τὸ κοινὸ ἐσπασίον φωνάζει σὲ ἀκατάτητα γέλια. Τότε ὁ διστιχὸς ἠθοποιὸς ἐξουρσίστηκε ὄμοια σὲ κοινόν:

—“Εἶμαι ὁ βασιλεὺς τὸν ἡλίθιον...”

Κάποτε ὁ διάσημος Ἰταλικὸς τενόρος Ταλιάντι πᾶντε στὸ Ἐπισημὸν Ὀλυμπικόν, σ' ἕνα ἔργον τὸν ὄμοιο τοῦ Μεγάλου Ναπολεόντου. Σὲ μὴ στιγμῆ τοῦ παρεσανσαν ἔτανον στὴ σκερὴ ἕνα ὄμοιο ὄμοια. Τὸ ὄμοιο ὄμοια ἔφρασε νὰ καθελθῆ καὶ νὰ ξενιθῆ γιὰ τὴν μάχη. Ἀγρημῶνος ὁ Ταλιάντι πλῆρισαν τὸν ὄμοιο τὸν ὄμοιο λέγα τὸ ὄμοιο, ἀλλὰ ἰνὸν νὰ βάλῃ σ' αὐτὸν τὸ ὄμοιο τὸ πὸς εἶθε τὸ δεξι. Κι' ἐτσι ὅταν ἀνέβηκε ἀπὸ ὄμοιο, βεβῆκε αἰ τὸ πρῶ ὄμοιο τὸν ὄμοιο πρὸς τὴν οἶκον... Τὸ κοινὸν βέβαιοντες τὸ πᾶθμα τοῦ ἠθοποιῶ ἔσπασε σὲ ἀκατάτητα γέλια καὶ σκερῆματα!...

Τὸ 1840 ἡ διάσημη Γαλλικὴ ἠθοποιὸς κυρία Νορβᾶλ, ἔφρασε ἕνα βραδὶ κατὰ μὴ τὸν ἠθοποιὸ Μπακῆ τὴν ἔλκετον τὸν ἄλιξάνδρον Λομᾶ. Στὸ τέλος τοῦ ἔργου ὁ Μπακῆς ἐσκόπισε τὴν Νορβᾶλ καὶ γροφῶντας σὲ κοινὸ ἐφρόναζε:

—Τὴν σκότισον γιὰτὸν μὴ ἀντιστάθηκε!...

Ἀμέσως δὲ ἔπασε ἡ αἰθλία.

Ἐνα βραδὶ, ὄμοια, μόλις ὁ Μπακῆς ἐκτόπισε τὴν Νορβᾶλ καὶ πρὶν ἀκόμη προέφει τὴν ἀνοῖτερον φράσιν του, ὁ μηχανιστὸς τῆς σκερῆς ἐκλείσε, κατὰ λάθος, τὴν αἰθλία. Τότε τὸ κοινὸ πὸς δὲν εἶχε ἀκόμοια τὴν τελευταία φράσιν τοῦ ἠθοποιῶ, ἐγάλασε τὸν κοινόν. Ὁ ρεζισσορ διατάξε ν' ἀνοῖξῃ ἡ αἰθλία γιὰ νὰ παυθῆ καὶ πάλιν ἡ τελευταία σκερὴ. Ἐτσι καὶ ἔφρασε. Ἡ κυρία Νορβᾶλ ἐπαλάθηκε στὴν καταντὴ καὶ περμένει τὸ κοινὸν χρισμῆμα, ἀλλὰ ὁ Μπακῆς εἶχε γίνε ἄνομοιο. Δὲν βεβῆκε ποθεν. Εἶχε πάει νὰ ἐκληρονομήσῃ ἰνὸν ὄμοιο φυσιολογικὴ ἀνάγκη του. Ἡ χαμομῆδιον παρετίνοτο ἔτσι καὶ τὸ κοινὸν χαλοῦσε τὸν κοινόν. Τότε ἡ κυρία Νορβᾶλ σκερῆσασε ἀπ' τὴν θέσιν τῆς, πλῆρισαν στὴν ἀρχὴ τῆς σκερῆς καὶ φωνάζει:

—Κυρῆς καὶ κυρίου... ἐπειδὴ ἐγὼ τὸ ἀντιστάθηκε, ἔκείνος μ' ἐσκότισε!...

Ἐπασε κατόπιν κάτω, ἡ αἰθλία ἔκλεισε καὶ τὸ κοινὸν τραντάχθηκε σὲ γέλια!...

Ἡ διάσημη ἠθοποιὸς δεσποινίς Ἄλλαν εἶνε γροφῆ σὲ τρίτον βαθμῶν, ὥστε ὅταν τὰ παιδιὰ τὸν ἄλλων ἠθοποιῶν ἔκριναν ἀταξία, οἱ γονεῖς τὸν τοὺς ἔλεγαν:

—Ἄν δὲν καθῆσαι φρόνιμα, θὰ σὰς βάλομε νὰ κίνετε δέκα φροφῆς τὸν... γυρὸς τῆς κυρίας Ἄλλαν!...

